

Acquiring a New Past: Source

Rabbi David Hoffman, Assistant Professor of Talmud and Rabbinics, JTS

Responsa of Moses Maimonides #293 (Friedberg ed., Jerusalem, 2006)

שאלות ששאל ר' עובדיה גר צדק מרבינו משה זצ"ל ותשובותיו.
אמר משה ב"ר מימון מבני גלות ירושלם אשר בספרד זצ"ל.

הגיע אלינו שאלות מרנא ורנא עובדיה המשכיל המבין גר הצדק ישלם יי פעלו ותהי משכרתו שלימה מעם יי אלהי ישראל אשר באלחסות תחת כנפיו.

שאלת על עסקי הברכות והתפלות בינד לבין עצמך או אם תתפלל בצבור היש לך לומר אלהינו ואלהי אבותינו ואשר קדשנו במצותיו וצונו ואשר הבדילנו ואשר בחר בנו ושהנחלת את אבותינו ושהוצאתנו מארץ מצרים ושעשה נסים לאבותינו וכל כיוצא באלה הענינים.

יש לך לומר הכל כתקנם ואל תשנה דבר אלא כמו שיתפלל ויברך כל אזרח מישראל כך ראוי לך לברך ולהתפלל בין שהתפללת יחידי בין שהיית שליח צבור. ועיקר הדבר שאברהם אבינו הוא שלמד כל העם והשכילם והודיעם דת האמת וייחודו של הקב"ה ובעט בע"ז והפר עבודתה והכניס רבים תחת כנפי השכינה ולמדם והורם וצוה בניו ובני ביתו אחריו לשמור דרך ה' כמו שכתו' בתורה (בראשית י"ח י"ט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה' וגו'.

לפיכך כלמי שיתגייר עד סוף כל הדורות וכל המיחד שמו של הקב"ה כמו שהוא כתוב בתורה תלמידו של אברהם אבינו ע"ה ובניו ביתו הם כולם והוא החזיר אותם למוטב כשם שהחזיר את אנשי דורובפיו ובלמודו כך החזיר כל העתידים להתגייר בצואתו שצוה את בניו ואת בני ביתו אחריו. נמצא אברהם אבינו ע"ה הוא אב לזרעו הכשרים ההולכים בדרכיו ואב לתלמידיו וכל גר שיתגייר. לפיכך יש לך לאמר אלהינו ואלהי אבותינו שאברהם ע"ה הוא אביך ויש לך לומר שהנחלת את אבותינו שלאברהם נתנה הארץ שנ' (בראשית י"ג י"ז) קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה.

אבל שהוצאתנו ממצרים או שעשית נסים לאבותינו אם רצית לשנות ולומר שהוצאת את ישראל ממצרים ושעשית נסים עם ישראל אמור. ואם לא שנית אין בכך הפסד כלום מאחר שנכנסת תחת כנפי השכינה ונלוית אליו אין כאן הפרש בינינו ובינד. וכל הנסים שנעשו כאלו לנו ולך נעשו. הרי הוא אומר בישעיה (ג ישעיה' נ"ו ג) ואל יאמר בן

הנכר הנלווה אל ה' לאמר הבדל הבדילני ה' מעל עמו וגו', אין שום הפרש כלל בינינו ובינך לכל דבר.

ודאי יש לך לברך אשר בחר בנו ואשר נתן לנו ואשר הנחילנו ואשר הבדילנו. שכבר בחר בך הבורא יתעלה והבדילך מן האומות ונתן לך התורה שהתורה לנו ולגרים שנ' (במד' ט"ו ט"ו) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר חוקת עולם לדורותיכם ככם כגר יהיה לפני י"י. תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם.

ודע כי אבותינו שיצאו ממצרים רובם עובדי ע"ז היו במצרים נתערבו בגוים ולמדו מעשיהם עד ששלח הקב"ה משה רבינו ע"ה רבן של כל הנביאים והבדילנו מן העמים והכניסנו תחת כנפי השכינה לנו ולכל הגרים ושם לכולנו חוקה אחת.

ואל יהא יחוסך קל בעיניך אם אנו מתיחסים לאברהם יצחק ויעקב אתה מתיחס למי שאמר והיה העולם. וכך מפורש בישעיה (ישעי' מ"ד ה) זה יאמר לי"י אני וזה יקרא בשם יעקב וגו'.

...

הנה נתברר לך שיש לך לומר אשר נשבע י"י לאבותינו לתת לנו. ושאברהם אב לך ולנו ולכל הצדיקים ללכת בדרכיו והוא הדין לשאר הברכות והתפלות שלא תשנה כלום.

וכתב משה ב"ר מימון זצ"ל